

Podsumowanie do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski na okres 2024-2033

Poniższe podsumowanie sporządzono na podstawie Art. 55 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski został wykonany według stanu na dzień 01.01.2024 r. w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, a także w oparciu o „Instrukcję urządzania lasu” będącą załącznikiem do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. oraz o nowelizację „Instrukcji Urządzania Lasu” będącą załącznikiem do zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego LP z dnia 5 grudnia 2019 r.

Zadania gospodarcze, w tym wielkość pozyskania zaplanowano w sposób pozwalający na zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi Nadleśnictwa zachowując wielofunkcyjny charakter lasów. Określając działania gospodarcze dla poszczególnych pododdziałów analizowano wpływ na walory przyrodnicze opisane w Programie Ochrony Przyrody tj.: gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze.

Lasy ochronne dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski ujęte w projekcie planu urządzenia lasu zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska znak sprawy DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

Dokument zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko tj.:

I. Przeprowadzono konsultacje społeczne poprzez:

- zwołanie i przeprowadzenie Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej,
- wyłożenie w dniach 23.08.2021 - 13.09.2021 r. do publicznego wglądu w siedzibie Nadleśnictwa i RDLP w Radomiu założeń do planu urządzenia lasu w postaci protokołu z KZP - w tym okresie nie wniesiono uwag, wniosków i opinii do dokumentu,

- wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu w siedzibie Nadleśnictwa i RDLP w Radomiu w dniach - 21.03.2024 r. - 19.04.2024 r. - w wyniku przeprowadzonych konsultacji/wyłożenia do publicznego wglądu wpłynęły uwagi do projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski od następujących osób/organizacji:

- Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim;
- Stowarzyszenie MOST;
- Kamil Stelmasik;
- Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot.

Sposób rozpatrzenia uwag poniżej:

Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim

Przekazane wyniki inwentaryzacji zostały uwzględnione w projekcie PUL. W miejscach występowania obuwika pospolitego i dzwoniecznika wonnego zaproponowano działania ochronne.

Ad.1 „Ponadto przewiduje się, że na koniec okresu gospodarczego (2033 r.), nastąpi zwiększenie powierzchni I klasy w wieku o 5 %. W wyniku naturalnego starzenia się drzewostanów, zmniejszy się na koniec obowiązywania PUL powierzchnia drzewostanów IV klasy wieku o 25 %. Zmniejszeniu ulegnie także powierzchnia drzewostanów starszych klas wieku (od V do VIII) o 16 %, a zwiększy się o 17 % powierzchnia drzewostanów o strukturze klasy odnowienia (KO). Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie na koniec okresu obowiązywania planu obniży się z 68 lat obecnie do 67 lat i będzie nadal wyższy od połowy średniego wieku rębności drzewostanów (52 lata). W związku z tym, w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne, związane z wymianą pokoleniową lasu, powinno się kształtować na poziomie nie mniejszym niż obecnie, tak aby postępowała dalsza sukcesywna poprawa stabilności i przyrostu drzewostanów”.

Zapis ten oznacza dalsze intensywne cięcia, mające na celu znacząco odmłodzić lasy. Tymczasem wysoka bioróżnorodność lasów związana jest właśnie z ich wyższymi klasami wieku, co wiąże się z większą ilością mikrosiedlisk, dziupli, martwych drzew leżących i stojących. Projekt PUL stawia więc sobie za cel zmniejszenie wartości przyrodniczych lasów oraz pogorszenie ich funkcji wodochronnych, glebochronnych, społecznych, naukowych i krajobrazowych. To znaczy, że projekt ten jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, a zatem jest niezgodny z Konstytucją i ustawą o ochronie przyrody i ustawą o lasach.

Projekt PUL w części dotyczącej obszarów występowania zinwentaryzowanych w latach 2020- 2024 gatunków oraz obszarów ważnych dla tych gatunków, jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Świadome dążenie do obniżenia średniej wieku lasów wprost zakłada świadomy, negatywny wpływ na bioróżnorodność oraz pozostałe funkcje lasu. W sposób niezgodny z ustawą o lasach na pierwszym planie stawia się tu potrzeby gospodarki leśnej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasów.

Cel hodowlany przyjęty w PUL nie jest dostosowany do potrzeb zinwentaryzowanych gatunków i ich dyspersji. PUL będzie przyczyniał się do dalszej izolacji stanowisk i populacji.

PUL nie uwzględnia ustawowych szczegółowych zasad gospodarowania dla lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody, co umożliwia Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (D z.U. 1992 nr 67 poz. 337).

Wykonawca Planu Urządzenia Lasu, świadomie dąży do obniżenia średniego wieku tutejszych drzewostanów.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Szczegółowe uzasadnienia dotyczące naboru etatu cięć i wynikającego z niego prognozowanego zmniejszenia średniego wieku drzewostanu o jeden rok szczegółowo omawiany był na Naradzie Techniczno - Gospodarczej. W trakcie narady nie wnoszono uwag do uzasadnienia Wykonawcy, jednocześnie w ramach dyskusji stwierdzono właściwy kierunek przyjętego rozwoju drzewostanów. Uzasadnienie zostało zapisane w opisanu ogólnym projekcie PUL dział I pkt. 5.9 oraz w protokole z Narady Techniczno-Gospodarczej w części B pkt. 5, stanowiący załącznik do opisanu ogólnego.

Pomimo znacznego odstępstwa od połowy średniego wieku rębności drzewostanów w projekcie PUL przyjęto cel nie zwiększania tej różnicy co ma za zadanie zachowanie stabilności lasu i utrzymanie zdolności przyrostowych drzewostanów. Między innymi ma to istotne znaczenie dla sekwestracji dwutlenku węgla oraz zapewnienia w przyszłości wszystkich funkcji.

Ponadto celem projektu PUL nie jest stawianie na pierwszym miejscu potrzeb funkcji gospodarczej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasu, co wynika z Prognozy Oddziaływania na Środowisko. W przypadkach gdy funkcja gospodarcza koliduje z funkcją ochrony przyrody wskazano działania minimalizujące negatywny wpływ. W przypadku funkcji społecznych wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

Cele hodowlane przyjęte w projekcie PUL uwzględniają wymagania siedliskowe w tym oddzielnie dla siedlisk przyrodniczych.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska znak: DLP-I-612-17/39587/14/LP z dnia 30.09.2014 r.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzielen leśnych.

Ad. 2. *„W obrębie Ćmielów proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia w KO i KDO (107%). Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w rębniach złożonych stanowi 44% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie. W obrębie Ostrowiec proponowany etat przewyższa o 15% etat z ostatniej klasy wieku. Proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia w KO i KDO. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w rębniach złożonych stanowi 42% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie”.*

Oznacza to, że projekt PUL zakłada bardzo intensywne cięcia, a zręby zupełne mają stanowić niemal 50% wszystkich rodzajów rębni. Takie założenie jest nie do przyjęcia, szczególnie na obszarach sąsiadujących z rezerwatem przyrody, tym bardziej, że intensywne cięcia realizowano

i zaplanowano także m części obszaru Natura 2000 Krzemionki. Dyspersja i trwałość rozproszonych oraz odizolowanych populacji jest uzależniona od jakości lasu w pośrednim lub bezpośrednim ich sąsiedztwie.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Zgodnie z tabelą VX elaboratu, powierzchnia rębni zupełnych stanowi 7,6% powierzchni manipulacyjnej zaplanowanych w użytkowaniu rębnym na przyszłe 10-lecie a nie jak wskazano w uwadze 50% powierzchni. Dotyczy to siedlisk ubogich gdzie gatunkiem panującym jest sosna a sposób odnowienia rębniami zupełnymi jest właściwy.

Szczegółowo relacje poszczególnych cięć rębnych opisano w dziale III elaboratu w rozdziale 3.1.4.

Intensywność cięć wynika w dużej mierze z kontynuacji rozpoczętego procesu przebudowy, dostosowanie gatunków do siedliska w tym zwiększania gatunków liściastych co najmniej od dwóch dziesięcioleci. Rozkładanie w tak długim okresie (20-30 lat) zapewniając mniej intensywne cięcia w poszczególnych okresach gospodarczych musi wpływać na kumulację wszystkich rodzajów cięć na znacznie większej powierzchni manipulacyjnej. Taki sposób wykonywania przebudowy drzewostanów sosnowych w nadleśnictwie przyjęty w latach 90-tych umożliwił wprowadzenie mniej intensywnych cięć w dłuższym okresie czasu. W ocenie Wykonawcy projektu PUL oraz Lasów Państwowych jest właściwe.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzieleń leśnych.

Ad. 3. *„Ilość powierzchniowych form ochrony przyrody, takich jak rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu i użytki ekologiczne, w minionym dziesięcioleciu nie uległa zmianie. Niedużym zmianom uległa natomiast powierzchnia większości z tych obiektów na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, co wynika przede wszystkim ze zmian w stanie posiadania. W minionym dziesięcioleciu ustanowiono 5 nowych pomników przyrody, a żaden z już istniejących nie został zlikwidowany, w związku z czym ich sumaryczna liczba wzrosła dwukrotnie (z 5 do 10)”.*

Ilość drzew o rozmiarach pomnikowych na omamianym terenie to przynajmniej setki. Pozostawienie 10 drzew pomnikowych na obszarze całego Nadleśnictwa jest całkowicie nieadekwatne do rzeczywistej zasobności tutejszych lasów w drzewa pomnikowe, biocenotyczne, tzw. „drzewa - świadków”. Zwiększenie cięć i dążenie do obniżenia średniego wieku lasów bezpośrednio zagraża najstarszym i najcenniejszym drzewom, które, ze względu na tworzący się z ich udziałem wymierający biotop, są oazami bioróżnorodności i wymagają dobrego rozwoju drzewostanów starszych klas wieku. Tylko wtedy drzewa takie mają szansę być zasiedlane przez gatunki rzadko występujące i zagrożone, co może dać szansę populacjom znajdującym się na terenie rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie”.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane do naturalnego rozpadu. Takie działania są podejmowane na etapie

realizacji PUL. Ponadto zgodnie z wymogami Instrukcji Ochrony Lasu drzewa o szczególnych cechach biocenotycznych są pozostawiane.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji.

Ad. 4. *„Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się 6 rezerwatów przyrody. Tą formą ochrony przyrody objęto najcenniejsze obiekty przyrodnicze występujące na gruntach Nadleśnictwa. Ich łączna powierzchnia wynosi 261,50 ha, co stanowi 1,5% wszystkich gruntów Nadleśnictwa”.*

Ochrona lasów w formie ochrony rezerwatowej na 1,5% powierzchni Nadleśnictwa w najmniejszym stopniu nie odpowiada rzeczywistym wartościom tutejszych lasów, stoi w sprzeczności z wiedzą naukową, potrzebami ochrony przyrody, krajobrazu, zdrowia i życia ludzi, mózgu, gleby i klimatu. Całkowicie też nie odpowiada na potrzeby związane z europejską Strategią na rzecz bioróżnorodności. W obecnym systemie prawnym tylko rezerваты przyrody i parki narodowe dają szansę na realną ochronę bioróżnorodności leśnej. Nawet ze statystycznego punktu widzenia jest niewiarygodnym, by jedynie 1,5% lasów Nadleśnictwa zasługiwało na ochronę rezerwatową. Taki stan rzeczy jest sprzeczny z obowiązującym prawem.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W projekcie PUL zostały uwzględnione wszystkie istniejące formy ochrony przyrody ustanowione na gruntach nadleśnictwa wg. stanu na 01.01.2024 r.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji ewentualnych proponowanych w przyszłości form ochrony przyrody.

Ad. 5. *„Na podstawie dokonanych pomiarów zasobność grubizny martwego drewna w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski określono na 5,07 m³/ha. Zasoby drewna martwego stanowią 1,74% zapasu miąższości żywych drzew na pniu. W stosunku do stanu z początku minionego okresu gospodarczego (2,93 m³/ha) nastąpił znaczący wzrost przeciętnej zasobności martwego drewna”.*

Jeśli za główne funkcje lasu, zgodnie z ustawą o lasach, przyjąć funkcje ochronne wobec wód, gleby, klimatu i bioróżnorodności, to trzeba uznać, że obecne zasoby martwego drewna nie są tu najmniejszym nawet stopniu wystarczające. Nawet drzewostany gospodarcze, zgodnie z ustawą o lasach, funkcję gospodarczą pełnią na samym końcu. W pierwszej kolejności lasy mają wypełniać swoje funkcje ochronne, a dopiero na końcu funkcję gospodarczą. W obecnych uwarunkowaniach klimatycznych i wobec szybko postępującej utracie bioróżnorodności, martwe, szczególnie wielkogabarytowe drewno w lesie pełni kluczowe funkcje retencjonując wodę, kumulując CO² i stanowiąc oazy bioróżnorodności, będąc przy tym naturalną barierą przeciwpożarową. Średnia zasobność w martwe drewno w Polsce wynosi ok 6 m sześciennych/ha. W lasach naturalnych jest to 500 m sześciennych/ha. Dla większości gatunków rozwijających się w martwym, wielkogabarytowym drewnie, aby ich populacje mogły trwać i rozwijać się, jego zasobność musi wynosić minimum 10 - 40 m sześciennych/ha.

Według Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, martwe drewno powinno stanowić powyżej 20m³/ha i 5 grubych kłód/ha (na co najmniej 25% powierzchni Nadleśnictwa). Niezwykle ważne jest też, aby sędziwe drzewa miały

szanse dożyć wieku, w którym spontanicznie rozpadną się oraz, aby drzewa uszkodzone, gdy upadną, nie były usuwane z lasu jako surowiec. Tylko w ten sposób możliwe jest odtworzenie dawnego stanu tutejszych lasów z ich wszystkimi funkcjami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W wyniku pomiarów zasobności grubizny drewna martwego w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej w dwóch cyklach tj. wg. stanu na 01.01.2024 i 01.01.2014 wskazuje, że nastąpił wzrost zasobów drewna martwego o 73%.

Jednocześnie należy podkreślić, że metodyka określania zapasu miąższości drewna martwego nie obejmuje powierzchni kęp ekologicznych w I i II klasie wieku (do 40lat), które również stanowią rezerwuar drewna martwego.

Pomimo tendencji wzrostowej ilości drewna martwego w nadleśnictwie jego miąższość na poziomie niespełna 2% miąższości drzew żywych jest niewystarczająca. W związku z powyższym w projekcie PUL wskazano konieczność zwiększania ilości drewna martwego.

Należy jednak pamiętać, że tempo depozycji uzależnione jest głównie od stanu zdrowotnego drzewostanu i tempa zamierania drzew.

Ad. 6. *Rodzaje rębni II i III, w tym rębni gniazdowej zupełnej (będącej w istocie funkcjonalnie zrębem zupełnym a nie rębnią złożoną), zrealizowane na mocy poprzedniego Planu Urządzania Lasu i zaplanowane w nowym PUL na obszarze pomiędzy granicami rezerwatu a Doliną Kamiennej na wschodzie i południu od rezerwatu, prowadzą do defragmentacji tutejszych lasów, zniszczenia siedlisk rzadkich gatunków, rozerwania drożności korytarzy migracji. Tym samym, tak zaplanowane prace są niezgodne z ustawą o lasach i ustawą o ochronie przyrody oraz stanowią zagrożenie dla zachowania w dobrym stanie przedmiotów ochrony - tak rezerwatu, jak i obszaru Natura 2000.*

Ponadto ustawa o lasach nie definiuje sposobów ochrony przyrody w ramach gospodarki leśnej inaczej niż ustawa o ochronie przyrody, co oznacza, że ustawa o lasach jest zależna od ustawy o ochronie przyrody. Oznacza to, że zapisy ustawy o ochronie przyrody stosuje się do wszystkich obszarów prawnie chronionych oraz chronionych gatunków, bez względu na to, na jakim gruncie występują. Tym samym jest wykluczone prowadzenie prac leśnych w sezonie wegetacyjnym i lęgowym/rozrodczym. Tak samo, jak wykluczone jest niszczenie stanowisk gatunków chronionych. A to niestety jest nagminne na omawianym terenie. Na omawianym terenie stwierdzono też gatunki wymienione w Dyrektywnie Siedliskowej i Ptasiej, a to oznacza, że PUL powinien być poddany ocenie co do zgodności z tymi Dyrektywami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Sposób prowadzenia rębni, w tym II i III został dostosowany do wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew budujących przyszły drzewostan. Rębnie te zostały poddane szczegółowej analizie w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu PUL gdzie analizowano wpływ zabiegów gospodarczych w tym odnowienia na przedmioty ochrony w obszarach natura 2000, rezerwatach i innych.

Ponadto w projekcie PUL co do zasady nie wskazuje się terminu realizacji, jednak w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku stwierdzonych stanowisk gatunków uwzględniono ograniczenia wynikające z zastosowania okresów ochronnych a także zachowania stanowisk gatunków.

Wnioski:

Kierując się potrzebami ochrony przyrody rezerwatu, który znajduje się w znacznej części w administracji Muzeum, wnioskujemy o rezygnację z tak intensywnie zaplanowanych cięć na omawianym terenie. Wnosimy o uznawanie lasów pomiędzy rezerwatem „Krzemionki Opatowskie” a doliną Kamiennej na wschodzie i południu oraz na zachodzie po Sudoł i Jelenią Górę za lasy ochronne, zgodnie z ich definicją i przeznaczeniem. Stanowią one zarówno lasy ważne społecznie dla lokalnej społeczności, jak i lasy ochronne dla ujęć wody, zabytków kultury, gleb, klimatu, powietrza, bioróżnorodności, jak i samego rezerwatu. Gospodarka leśna na tym terenie niewątpliwie jest możliwa w jakiejś formie, ale z pewnością nie w takiej jak dotąd realizowano i jak zaplanowano.

Sposób rozpatrzenia wniosków.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

W lasach ochronnych na wskazanym terenie cięcia zostały zaplanowane zgodnie z potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia, które determinuje ich rozmiar.

Postulaty:

Ad.1 *Ustanowienie lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody dla wydzielań leśnych ze zinwentaryzowanymi stanowiskami oraz dla wydzielań leśnych, które są ważne dla tych gatunków (mogą stanowić miejsce dyspersji izolowanych populacji, powiększenia tych populacji, ich trwałości i przeżywalności w warunkach lasów gospodarczych). Opracowanie szczegółowych zasad gospodarowania dla tych lasów w oparciu o potrzeby zinwentaryzowanych gatunków, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.*

Sposób rozpatrzenia postulatów.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

Ad.2 *Wpisanie wszystkich drzew o rozmiarach pomnikowych, wszystkich drzew biocenotycznych na listę „Drzew cennych” w Programie Ochrony Przyrody.*

Sposób rozpatrzenia postulatu.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane.

Ad.3 *Nieeliminowanie w ramach trzebieży wczesnych i późnych drzew o nietypowym pokroju, z wadami drewna, porażonych przez patogeny (drzewa w całym nadleśnictwie/drzewa w wyznaczonych lasach).*

Sposób rozpatrzenia postulatu.

W projekcie PUL nie wyznacza się drzew do trzebieży wczesnych i późnych oraz nie określa się czy trzebież będzie miała charakter selekcyjny czy sanitarny. Takie decyzje podejmowane są adekwatnie do potrzeb, zgodnie z zasadami hodowli lasu i instrukcji ochrony lasu w trakcie realizacji PUL.

Ad.4 *Nieprzewodzenie gospodarki leśnej z użyciem ciężkiego sprzętu na stanowiskach archeologicznych.*

Sposób rozpatrzenia postulatu.

Wszelkie zabiegi i działania gospodarcze na stanowiskach archeologicznych są prowadzone w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, odpowiedni zapis w tym zakresie znajduje się w POP w rozdziale Walory Kulturowe.

Ad.5 *Włączenie w granice rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie” fragmentu obszaru Natura 2000 Krzemionki w części sąsiadującej z rezerwatem od południa.*

Sposób rozpatrzenia postulatu

Wg. stanu na 01.01.2024 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach planuje powiększenie jedynie rezerwatu Ulów co zostało uwzględnione w projekcie PUL.

Ad.6 *Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”*

Sposób rozpatrzenia postulatu

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach przekazaną na potrzeby projektu PUL wg. stanu na 01.01.2024 r. nie planuje Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”.

Ad.7 *Utworzenie strefy buforowej dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie” na obszarze pomiędzy jego południową granicą a doliną rzeki Kamiennej, gdzie funkcja gospodarcza lasów będzie ograniczona do minimum.*

Sposób rozpatrzenia postulatu.

Dane przekazane przez RDOŚ w Kielcach nie zawierały informacji dotyczącej tworzenia strefy buforowej – otuliny dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie”.

Ponadto:

Ad.1 *Pilne przedstawienie dla "Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i społecznie", przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska propozycji ochrony cennych lasów w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski w formie rezerwatów lub wyłączeń z gospodarki leśnej na czas wypracowania rozwiązań przez Zespół.*

Sposób rozpatrzenia

Uwaga ma charakter ogólny i nie jest możliwa do ujęcia w projekcie PUL.

Ad.2 *Uzyskanie od Polskiego Towarzystwa Botanicznego opinii na temat wymogów siedliskowych dla zinwentaryzowanych grzybów i roślin oraz wymogów, jakie miałyby spełniać powierzchnie ważne dla tych gatunków.*

Sposób rozpatrzenia

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych do projektu PUL nie wpłynęła opinia Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Jednocześnie zwracamy uwagę, że organem uprawnionym do wyrażenia opinii w zakresie wpływu projektu PUL na stanowiska gatunków zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094) jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Taką opinię uzyskano.

Stowarzyszenie MOST

Przekazane wyniki inwentaryzacji zostały uwzględnione w projekcie PUL. W miejscach występowania obuwika pospolitego i dzwoniecznika wonnego zaproponowano działania ochronne.

Ad.1 *„Ponadto przewiduje się, że na koniec okresu gospodarczego (2033 r.), nastąpi zwiększenie powierzchni I klasy w wieku o 5 %. W wyniku naturalnego starzenia się drzewostanów, zmniejszy się na koniec obowiązywania PUL powierzchnia drzewostanów IV klasy wieku o 25%. Zmniejszeniu ulegnie także powierzchnia drzewostanów starszych klas wieku (od V do VIII) o 16%, a zwiększy się o 17 % powierzchnia drzewostanów o strukturze klasy odnowienia (KO). Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie na koniec okresu obowiązywania planu obniży się z 68 lat obecnie do 67 lat i będzie nadal wyższy od połowy średniego wieku rębności drzewostanów (52 lata). W związku z tym, w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne, związane z wymianą pokoleniową lasu, powinno się kształtować na poziomie nie mniejszym niż obecnie, tak aby postępowała dalsza sukcesywna poprawa stabilności i przyrostu drzewostanów”.*

Zapis ten oznacza dalsze intensywne cięcia, mające na celu znacząco odmłodzić lasy. Tymczasem wysoka bioróżnorodność lasów związana jest właśnie z ich wyższymi klasami wieku, co wiąże się z większą ilością mikrosiedlisk, dziupli, martwych drzew leżących i stojących. Projekt PUL stawia więc sobie za cel zmniejszenie wartości przyrodniczych lasów oraz pogorszenie ich funkcji wodochronnych, glebochronnych, społecznych, naukowych i krajobrazowych. To znaczy, że projekt ten jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, a zatem jest niezgodny z Konstytucją i ustawą o ochronie przyrody i ustawą o lasach.

Projekt PUL w części dotyczącej obszarów występowania zinwentaryzowanych w latach 2020- 2024 gatunków oraz obszarów ważnych dla tych gatunków, jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Świadome dążenie do obniżenia średniej wieku lasów wprost zakłada świadomy, negatywny wpływ na bioróżnorodność oraz pozostałe funkcje lasu. W sposób niezgodny z ustawą o lasach na pierwszym planie stawia się tu potrzeby gospodarki leśnej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasów.

Cel hodowlany przyjęty w PUL nie jest dostosowany do potrzeb zinwentaryzowanych gatunków i ich dyspersji. PUL będzie przyczyniał się do dalszej izolacji stanowisk i populacji.

PUL nie uwzględnia ustawowych szczegółowych zasad gospodarowania dla lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody, co umożliwia Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. 1992 nr 67 poz. 337).

Wykonawca Planu Urządzenia Lasu, świadomie dąży do obniżenia średniego wieku tutejszych drzewostanów.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Szczegółowe uzasadnienia dotyczące naboru etatu cięć i wynikającego z niego prognozowanego zmniejszenia średniego wieku drzewostanu o jeden rok szczegółowo omawiany był na Naradzie Techniczno - Gospodarczej. W trakcie narady nie wnoszono uwag do uzasadnienia Wykonawcy, jednocześnie w ramach dyskusji stwierdzono właściwy kierunek przyjętego rozwoju drzewostanów. Uzasadnienie zostało zapisane w opisanu ogólnym projekcie PUL dział I pkt. 5.9 oraz w protokole z Narady Techniczno-Gospodarczej w części B pkt. 5, stanowiący załącznik do opisania ogólnego.

Pomimo znacznego odstępstwa od połowy średniego wieku rębności drzewostanów w projekcie PUL przyjęto cel nie zwiększania tej różnicy co ma za zadanie zachowanie stabilności lasu i utrzymanie zdolności przyrostowych drzewostanów. Między innymi ma to istotne znaczenie dla sekwestracji dwutlenku węgla oraz zapewnienia w przyszłości wszystkich funkcji.

Ponadto celem projektu PUL nie jest stawianie na pierwszym miejscu potrzeb funkcji gospodarczej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasu, co wynika z Prognozy Oddziaływania na Środowisko. W przypadkach gdy funkcja gospodarcza koliduje z funkcją ochrony przyrody wskazano działania minimalizujące negatywny wpływ. W przypadku funkcji społecznych wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

Cele hodowlane przyjęte w projekcie PUL uwzględniają wymagania siedliskowe w tym oddzielnie dla siedlisk przyrodniczych.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska znak: DLP-I-612-17/39587/14/LP z dnia 30.09.2014 r.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzielen leśnych.

Ad. 2. *„W obrębie Ćmielów proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO (107%). Udział zrębów zupełnych i cięć uprzętających w rębniach złożonych stanowi 44% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie. W obrębie Ostrowiec proponowany etat przewyższa o 15% etat z ostatniej klasy wieku. Proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzętnięcia w KO i KDO. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzętających*

w rębniach złożonych stanowi 42% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie”.

Oznacza to, że projekt PUL zakłada bardzo intensywne cięcia, a zręby zupełne mają stanowić niemal 50% wszystkich rodzajów rębni. Takie założenie jest nie do przyjęcia, szczególnie na obszarach sąsiadujących z rezerwatem przyrody, tym bardziej, że intensywne cięcia realizowano i zaplanowano także w części obszaru Natura 2000 Krzemionki. Dyspersja i trwałość rozproszonych oraz odizolowanych populacji jest uzależniona od jakości lasu w pośrednim lub bezpośrednim ich sąsiedztwie.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Zgodnie z tabelą VX elaboratu, powierzchnia rębni zupełnych stanowi 7,6% powierzchni manipulacyjnej zaplanowanych w użytkowaniu rębnym na przyszłe 10-lecie a nie jak wskazano w uwadze 50% powierzchni. Dotyczy to siedlisk ubogich gdzie gatunkiem panującym jest sosna a sposób odnowienia rębniami zupełnymi jest właściwy.

Szczegółowo relacje poszczególnych cięć rębnych opisano w dziale III elaboratu w rozdziale 3.1.4.

Intensywność cięć wynika w dużej mierze z kontynuacji rozpoczętego procesu przebudowy, dostosowanie gatunków do siedliska w tym zwiększania gatunków liściastych co najmniej od dwóch dziesięcioleci. Rozkładanie w tak długim okresie (20-30 lat) zapewniając mniej intensywne cięcia w poszczególnych okresach gospodarczych musi wpływać na kumulację wszystkich rodzajów cięć na znacznie większej powierzchni manipulacyjnej. Taki sposób wykonywania przebudowy drzewostanów sosnowych w nadleśnictwie przyjęty w latach 90-tych umożliwił wprowadzenie mniej intensywnych cięć w dłuższym okresie czasu. W ocenie Wykonawcy projektu PUL oraz Lasów Państwowych jest właściwe.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzieleń leśnych.

Ad. 3. „Ilość powierzchniowych form ochrony przyrody, takich jak rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu i użytki ekologiczne, w minionym dziesięcioleciu nie uległa zmianie. Niedużym zmianom uległa natomiast powierzchnia większości z tych obiektów na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, co wynika przede wszystkim ze zmian w stanie posiadania. W minionym dziesięcioleciu ustanowiono 5 nowych pomników przyrody, a żaden z już istniejących nie został zlikwidowany, w związku z czym ich sumaryczna liczba wzrosła dwukrotnie (z 5 do 10)”.

Ilość drzew o rozmiarach pomnikowych na omamianym terenie to przynajmniej setki. Pozostawienie 10 drzew pomnikowych na obszarze całego Nadleśnictwa jest całkowicie nieadekwatne do rzeczywistej zasobności tutejszych lasów w drzewa pomnikowe, biocenotyczne, tzw. „drzewa - świadków”. Zwiększenie cięć i dążenie do obniżenia średniego wieku lasów bezpośrednio zagraża najstarszym i najcenniejszym drzewom, które, ze względu na tworzący się z ich udziałem wymierający biotop, są oazami bioróżnorodności i wymagają dobrego rozwoju drzewostanów starszych klas wieku. Tylko wtedy drzewa takie mają szansę być zasiedlane przez gatunki rzadko występujące i zagrożone, co może dać szansę populacjom znajdującym się na terenie rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie”.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz

zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane do naturalnego rozpadu. Takie działania są podejmowane na etapie realizacji PUL. Ponadto zgodnie z wymogami Instrukcji Ochrony Lasu drzewa o szczególnych cechach biocenotycznych są pozostawiane.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji.

Ad. 4. *„Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się 6 rezerwatów przyrody. Tą formą ochrony przyrody objęto najcenniejsze obiekty przyrodnicze występujące na gruntach Nadleśnictwa. Ich łączna powierzchnia wynosi 261,50 ha, co stanowi 1,5% wszystkich gruntów Nadleśnictwa”.*

Ochrona lasów w formie ochrony rezerwatowej na 1,5% powierzchni Nadleśnictwa w najmniejszym stopniu nie odpowiada rzeczywistym wartościom tutejszych lasów, stoi w sprzeczności z wiedzą naukową, potrzebami ochrony przyrody, krajobrazu, zdrowia i życia ludzi, mózgu, gleb i klimatu. Całkowicie też nie odpowiada na potrzeby związane z europejską Strategią na rzecz bioróżnorodności. W obecnym systemie prawnym tylko rezerваты przyrody i parki narodowe dają szansę na realną ochronę bioróżnorodności leśnej. Nawet ze statystycznego punktu widzenia jest niewiarygodnym, by jedynie 1,5% lasów Nadleśnictwa zasługiwało na ochronę rezerwatową. Taki stan rzeczy jest sprzeczny z obowiązującym prawem.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W projekcie PUL zostały uwzględnione wszystkie istniejące formy ochrony przyrody ustanowione na gruntach nadleśnictwa wg. stanu na 01.01.2024 r.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji ewentualnych proponowanych w przyszłości form ochrony przyrody.

Ad. 5. *„Na podstawie dokonanych pomiarów zasobność grubizny martwego drewna w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski określono na 5,07 m³/ha. Zasoby drewna martwego stanowią 1,74% zapasu miąższości żywych drzew na pniu. W stosunku do stanu z początku minionego okresu gospodarczego (2,93 m³/ha) nastąpił znaczący wzrost przeciętnej zasobności martwego drewna”.*

Jeśli za główne funkcje lasu, zgodnie z ustawą o lasach, przyjąć funkcje ochronne wobec wód, gleb, klimatu i bioróżnorodności, to trzeba uznać, że obecne zasoby martwego drewna nie są tu najmniejszym nawet stopniu wystarczające. Nawet drzewostany gospodarcze, zgodnie z ustawą o lasach, funkcję gospodarczą pełnią na samym końcu. W pierwszej kolejności lasy mają wypełniać swoje funkcje ochronne, a dopiero na końcu funkcję gospodarczą. W obecnych uwarunkowaniach klimatycznych i wobec szybko postępującej utracie bioróżnorodności, martwe, szczególnie wielkogabarytowe drewno w lesie pełni kluczowe funkcje retencjonując wodę, kumulując CO₂ i stanowiąc oazy bioróżnorodności, będąc przy tym naturalną barierą przeciwpożarową. Średnia zasobność w martwe drewno w Polsce wynosi ok. 6 m sześciennych/ha. W lasach naturalnych jest to 500 m sześciennych/ha. Dla większości gatunków rozwijających się w martwym, wielkogabarytowym drewnie, aby ich populacje mogły trwać i rozwijać się, jego zasobność musi wynosić minimum 10 - 40 m sześciennych/ha.

Według Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, martwe drewno powinno stanowić powyżej 20m³/ha i 5 grubych kłód/ha (na co

najmniej 25% powierzchni Nadleśnictwa). Niezwykle ważne jest też, aby sędziwe drzewa miały szanse dożyć wieku, w którym spontanicznie rozpadną się oraz, aby drzewa uszkodzone, gdy upadną, nie były usuwane z lasu jako surowiec. Tylko w ten sposób możliwe jest odtworzenie dawnego stanu tutejszych lasów z ich wszystkimi funkcjami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W wyniku pomiarów zasobności grubizny drewna martwego w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej w dwóch cyklach tj. wg. stanu na 01.01.2024 i 01.01.2014 wskazuje, że nastąpił wzrost zasobów drewna martwego o 73%.

Jednocześnie należy podkreślić, że metodyka określania zapasu miąższości drewna martwego nie obejmuje powierzchni kęp ekologicznych w I i II klasie wieku (do 40 lat), które również stanowią rezerwuar drewna martwego.

Pomimo tendencji wzrostowej ilości drewna martwego w nadleśnictwie jego miąższość na poziomie niespełna 2% miąższości drzew żywych jest niewystarczająca. W związku z powyższym w projekcie PUL wskazano konieczność zwiększania ilości drewna martwego.

Należy jednak pamiętać, że tempo depozycji uzależnione jest głównie od stanu zdrowotnego drzewostanu i tempa zamierania drzew.

Ad. 6. *Rodzaje rębni II i III, w tym rębni gniazdowej zupełnej (będącej w istocie funkcjonalnie zrębem zupełnym a nie rębnią złożoną), zrealizowane na mocy poprzedniego Planu Urządzania Lasu i zaplanowane w nowym PUL na obszarze pomiędzy granicami rezerwatu a Doliną Kamiennej na wschodzie i południu od rezerwatu, prowadzą do defragmentacji tutejszych lasów, zniszczenia siedlisk rzadkich gatunków, rozerwania drożności korytarzy migracji. Tym samym, tak zaplanowane prace są niezgodne z ustawą o lasach i ustawą o ochronie przyrody oraz stanowią zagrożenie dla zachowania w dobrym stanie przedmiotów ochrony - tak rezerwatu, jak i obszaru Natura 2000.*

Ponadto ustawa o lasach nie definiuje sposobów ochrony przyrody w ramach gospodarki leśnej inaczej niż ustawa o ochronie przyrody, co oznacza, że ustawa o lasach jest zależna od ustawy o ochronie przyrody. Oznacza to, że zapisy ustawy o ochronie przyrody stosuje się do wszystkich obszarów prawnie chronionych oraz chronionych gatunków, bez względu na to, na jakim gruncie występują. Tym samym jest wykluczone prowadzenie prac leśnych w sezonie wegetacyjnym i lęgowym/rozrodczym. Tak samo, jak wykluczone jest niszczenie stanowisk gatunków chronionych. A to niestety jest nagminne na omawianym terenie. Na omawianym terenie stwierdzono też gatunki wymienione w Dyrektywie Siedliskowej i Ptasiej, a to oznacza, że PUL powinien być poddany ocenie co do zgodności z tymi Dyrektywami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Sposób prowadzenia rębni, w tym II i III został dostosowany do wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew budujących przyszły drzewostan. Rębnie te zostały poddane szczegółowej analizie w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu PUL gdzie analizowano wpływ zabiegów gospodarczych w tym odnowienia na przedmioty ochrony w obszarach natura 2000, rezerwatach i innych.

Ponadto w projekcie PUL co do zasady nie wskazuje się terminu realizacji, jednak w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku stwierdzonych stanowisk gatunków uwzględniono ograniczenia wynikające z zastosowania okresów ochronnych a także zachowania stanowisk gatunków.

Wnioski:

Kierując się potrzebami ochrony przyrody rezerwatu, który znajduje się w znacznej części w administracji Muzeum, wnioskujemy o rezygnację z tak intensywnie zaplanowanych cięć na omawianym terenie. Wnosimy o uznawanie lasów pomiędzy rezerwatem „Krzemionki Opatowskie” a doliną Kamiennej na wschodzie i południu oraz na zachodzie po Sudół i Jelenią Górę za lasy ochronne, zgodnie z ich definicją i przeznaczeniem. Stanowią one zarówno lasy ważne społecznie dla lokalnej społeczności, jak i lasy ochronne dla ujęć wody, zabytków kultury, gleb, klimatu, powietrza, bioróżnorodności, jak i samego rezerwatu. Gospodarka leśna na tym terenie niewątpliwie jest możliwa w jakiejś formie, ale z pewnością nie w takiej jak dotąd realizowano i jak zaplanowano.

Sposób rozpatrzenia wniosków.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

W lasach ochronnych na wskazanym terenie cięcia zostały zaplanowane zgodnie z potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia, które determinuje ich rozmiar.

Postulaty:

Ad.1 *Ustanowienie lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody dla wydzieleni leśnych ze zinwentaryzowanymi stanowiskami oraz dla wydzieleni leśnych, które są ważne dla tych gatunków (mogą stanowić miejsce dyspersji izolowanych populacji, powiększenia tych populacji, ich trwałości i przeżywalności w warunkach lasów gospodarczych). Opracowanie szczegółowych zasad gospodarowania dla tych lasów w oparciu o potrzeby zinwentaryzowanych gatunków, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.*

Sposób rozpatrzenia postulatów.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

Ad.2 *Wpisanie wszystkich drzew o rozmiarach pomnikowych, wszystkich drzew biocenotycznych na listę „Drzew cennych” w Programie Ochrony Przyrody.*

Sposób rozpatrzenia postulatu.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane.

Ad.3 Nieeliminowanie w ramach trzebieży wczesnych i późnych drzew o nietypowym pokroju, z wadami drewna, porażonych przez patogeny (drzewa w całym nadleśnictwie/drzewa w wyznaczonych lasach).

Sposób rozpatrzenia postulatu.

W projekcie PUL nie wyznacza się drzew do trzebieży wczesnych i późnych oraz nie określa się czy trzebież będzie miała charakter selekcyjny czy sanitarny. Takie decyzje podejmowane są adekwatnie do potrzeb, zgodnie z zasadami hodowli lasu i instrukcji ochrony lasu w trakcie realizacji PUL.

Ad.4 Nieprowadzenie gospodarki leśnej z użyciem ciężkiego sprzętu na stanowiskach archeologicznych.

Sposób rozpatrzenia postulatu.

Wszelkie zabiegi i działania gospodarcze na stanowiskach archeologicznych są prowadzone w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, odpowiedni zapis w tym zakresie znajduje się w POP w rozdziale Walory Kulturowe.

Ad.5 Włączenie w granice rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie” fragmentu obszaru Natura 2000 Krzemionki w części sąsiadującej z rezerwatem od południa.

Sposób rozpatrzenia postulatu

Wg. stanu na 01.01.2024 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach planuje powiększenie jedynie rezerwatu Ulów co zostało uwzględnione w projekcie PUL.

Ad.6 Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”

Sposób rozpatrzenia postulatu

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach przekazaną na potrzeby projektu PUL wg. stanu na 01.01.2024 r. nie planuje Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”.

Ad.7 Utworzenie strefy buforowej dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie” na obszarze pomiędzy jego południową granicą a doliną rzeki Kamiennej, gdzie funkcja gospodarcza lasów będzie ograniczona do minimum.

Sposób rozpatrzenia postulatu.

Dane przekazane przez RDOŚ w Kielcach nie zawierały informacji dotyczącej tworzenia strefy buforowej – otuliny dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie”.

Ponadto:

Ad.1 Pilne przedstawienie dla "Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i społecznie", przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska propozycji ochrony cennych lasów w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski w formie rezerwatów lub wyłączeń z gospodarki leśnej na czas wypracowania rozwiązań przez Zespół.

Sposób rozpatrzenia

Uwaga ma charakter ogólny i nie jest możliwa do ujęcia w projekcie PUL.

Ad.2 *Uzyskanie od Polskiego Towarzystwa Botanicznego opinii na temat wymogów siedliskowych dla zinwentaryzowanych grzybów i roślin oraz wymogów, jakie miałyby spełniać powierzchnie ważne dla tych gatunków.*

Sposób rozpatrzenia

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych do projektu PUL nie wpłynęła opinia Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Jednocześnie zwracamy uwagę, że organem uprawnionym do wyrażenia opinii w zakresie wpływu projektu PUL na stanowiska gatunków zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094) jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Taką opinię uzyskano.

Kamil Stelmasik

Uwaga dotycząca wyznaczenia lasów o zwiększonej funkcji społecznej w obszarze ośrodka „Gutwin” jest uwzględniona w projekcie PUL. Wokół ośrodka Gutwin zostały wyznaczone lasy o zwiększonej funkcji społecznej. W związku z tym w ramach projektu PUL wyznaczono strefę intensywnego oddziaływania społecznego (w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka Gutwin) oraz strefę zrównoważonego oddziaływania społecznego i dokonano modyfikacji działań gospodarczych uwzględniający w/w podział.

Ad.1. *Proszę o pilne przedstawienie dla „Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i społecznie”, przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska propozycji ochrony cennych lasów w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski w formie rezerwatów lub wyłączeń z gospodarki leśnej na czas wypracowania rozwiązań przez Zespół, szczególnie tych dotyczących terenów wokół ośrodka Gutwin. Informacje te proszę również przesłać do wiadomości Gminy Ostrowiec oraz Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.*

Sposób rozpatrzenia uwag i postulatów

Uwaga ma charakter ogólny i nie jest możliwa do ujęcia w projekcie PUL.

Ad.2. *Organizację akcji wspólnego sadzenia drzew na terenie ośrodka Gutwin ze społecznością lokalną przy współpracy z organizacjami pozarządowymi (przede wszystkim wymienionymi w niniejszym piśmie), podejmowanie akcji uświadamiających znaczenie i cel realizowania gospodarki leśnej. Ustawienie jednej tablicy informacyjnej w miejscu znacznych wyrębów, które oburzały opinię publiczną jest działaniem niewystarczającym i wręcz groteskowym. Tablica została ustawiona po licznych komentarzach, konferencji prasowej i dyskusji internetowej vis a vis budynku Leśniczówki Zwierzyniec na Gutwinie.*

Sposób rozpatrzenia uwag i postulatów

Uwaga nie dotyczy projektu PUL w sposób bezpośredni i zostanie przekazana do nadleśnictwa celem rozpatrzenia. Jednocześnie postulowana akcja wspólnego sadzenia drzew wpisuje się w działania opisane w rozdziale 8.11 POP.

Ad.3. *Aktywne angażowanie społeczności lokalnej w różne formy konsultacji społecznych dotyczących polityki leśnej będącej w gestii Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, dotyczy to zarówno środowisk organizacji pozarządowych, mieszkańców miasta oraz samorządów, które operują na terenie nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, szczególnie w obszarze ośrodka Gutwin. Myślę tu o różnych formach konsultacjach organizowanych bezpośrednio w terenie.*

Sposób rozpatrzenia uwag i postulatów

Uwaga nie dotyczy projektu PUL w sposób bezpośredni i zostanie przekazana do nadleśnictwa celem rozpatrzenia.

Obecnie na szczeblu rządowym trwają prace nad wypracowaniem wytycznych w zakresie procedur dotyczących konsultacji i partycypacji społecznej dotyczących gospodarki leśnej.

Ad.4. *Zaangażowania się Nadleśnictwa Ostrowiec w procesy konsultacyjne i monitorujące projekt tzw. rewitalizacji i nowego zagospodarowania Gutwinu, który planuje Gmina Ostrowiec w najbliższych latach. Przedstawiona wstępna koncepcja w 2023 r. spotkała się krytyką lokalnej społeczności. Projekt ten powinien być ponownie skonsultowany przede wszystkim z Nadleśnictwem pod względem ryzyka utraty bioróżnorodności i innych kosztów środowiskowych takiego przedsięwzięcia. Dokumentacja znajduje się na portalu mieszkańca pod poniższym linkiem <https://konsultacje.um.ostrowiec.pl/konsultacje/konsultacje-koncepcjizagospodarowania-osrodka-gutwin>*

Sposób rozpatrzenia uwag i postulatów

Uwaga nie dotyczy projektu PUL i zostanie przekazana do nadleśnictwa celem udziału w projekcie.

Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot

Przekazane wyniki inwentaryzacji zostały uwzględnione w projekcie PUL. W miejscach występowania obuwika pospolitego i dzwonecznika wonnego zaproponowano działania ochronne.

Ad.1 *„Ponadto przewiduje się, że na koniec okresu gospodarczego (2033 r.), nastąpi zwiększenie powierzchni I klasy w wieku o 5 %. W wyniku naturalnego starzenia się drzewostanów, zmniejszy się na koniec obowiązywania PUL powierzchnia drzewostanów IV klasy wieku o 25 %. Zmniejszeniu ulegnie także powierzchnia drzewostanów starszych klas wieku (od V do VIII) o 16 %, a zwiększy się o 17 % powierzchnia drzewostanów o strukturze klasy odnowienia (KO). Prognozowany przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie na koniec okresu obowiązywania planu obniży się z 68 lat obecnie do 67 lat i będzie nadal wyższy od połowy średniego wieku rębności drzewostanów (52 lata). W związku z tym, w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne, związane z wymianą pokoleniową lasu, powinno się kształtować na poziomie nie mniejszym niż obecnie, tak aby postępowała dalsza sukcesywna poprawa stabilności i przyrostu drzewostanów”.*

Zapis ten oznacza dalsze intensywne cięcia, mające na celu znacząco odmłodzić lasy. Tymczasem wysoka bioróżnorodność lasów związana jest właśnie z ich wyższymi klasami wieku, co wiąże się z większą ilością mikrosiedlisk, dziupli, martwych drzew leżących i stojących. Projekt PUL stawia więc sobie za cel zmniejszenie wartości przyrodniczych lasów oraz pogorszenie ich funkcji wodochronnych, glebochronnych, społecznych, naukowych i krajobrazowych. To znaczy, że projekt ten jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, a zatem jest niezgodny z Konstytucją i ustawą o ochronie przyrody i ustawą o lasach.

Projekt PUL w części dotyczącej obszarów występowania zinwentaryzowanych w latach 2020- 2024 gatunków oraz obszarów ważnych dla tych gatunków, jest niezgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Świadome dążenie do obniżenia średniej wieku lasów wprost zakłada świadomy, negatywny wpływ na bioróżnorodność oraz pozostałe funkcje lasu. W sposób niezgodny z ustawą o lasach na pierwszym planie stawia się tu potrzeby gospodarki leśnej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasów.

Cel hodowlany przyjęty w PUL nie jest dostosowany do potrzeb zinwentaryzowanych gatunków i ich dyspersji. PUL będzie przyczyniał się do dalszej izolacji stanowisk i populacji.

PUL nie uwzględnia ustawowych szczegółowych zasad gospodarowania dla lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody, co umożliwia Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (D z.U. 1992 nr 67 p o z. 337).

Wykonawca Planu Urządzenia Lasu, świadomie dąży do obniżenia średniego wieku tutejszych drzewostanów.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Szczegółowe uzasadnienia dotyczące naboru etatu cięć i wynikającego z niego prognozowanego zmniejszenia średniego wieku drzewostanu o jeden rok szczegółowo omawiany był na Naradzie Techniczno - Gospodarczej. W trakcie narady nie wnoszono uwag do uzasadnienia Wykonawcy, jednocześnie w ramach dyskusji stwierdzono właściwy kierunek przyjętego rozwoju drzewostanów. Uzasadnienie zostało zapisane w opisanu ogólnym projektu PUL dział I pkt. 5.9 oraz w protokole z Narady Techniczno-Gospodarczej w części B pkt. 5, stanowiący załącznik do opisanu ogólnego.

Pomimo znacznego odstępstwa od połowy średniego wieku rębności drzewostanów w projekcie PUL przyjęto cel nie zwiększania tej różnicy co ma za zadanie zachowanie stabilności lasu i utrzymanie zdolności przyrostowych drzewostanów. Między innymi ma to istotne znaczenie dla sekwestracji dwutlenku węgla oraz zapewnienia w przyszłości wszystkich funkcji.

Ponadto celem projektu PUL nie jest stawianie na pierwszym miejscu potrzeb funkcji gospodarczej ze szkodą dla pozostałych funkcji lasu, co wynika z Prognozy Oddziaływania na Środowisko. W przypadkach gdy funkcja gospodarcza koliduje z funkcją ochrony przyrody wskazano działania minimalizujące negatywny wpływ. W przypadku funkcji społecznych wyznaczono lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

Cele hodowlane przyjęte w projekcie PUL uwzględniają wymagania siedliskowe w tym oddzielnie dla siedlisk przyrodniczych.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska znak: DLP-I-612-17/39587/14/LP z dnia 30.09.2014 r.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzielen leśnych.

Ad. 2. „W obrębie Ćmielów proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia w KO i KDO (107%). Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w rębniach złożonych stanowi 44% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie. W obrębie Ostrowiec proponowany etat przewyższa o 15% etat z ostatniej klasy wieku. Proponowany etat spełnia warunek przewyższenia sumy etatów z potrzeb przebudowy i okresów uprzątnięcia w KO i KDO. Udział zrębów zupełnych i cięć uprzątających w rębniach złożonych stanowi 42% ogólnej powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych w tym gospodarstwie”.

Oznacza to, że projekt PUL zakłada bardzo intensywne cięcia, a zręby zupełne mają stanowić niemal 50% wszystkich rodzajów rębni. Takie założenie jest nie do przyjęcia, szczególnie na obszarach sąsiadujących z rezerwatem przyrody, tym bardziej, że intensywne cięcia realizowano i zaplanowano także m. części obszaru Natura 2000 Krzemionki. Dyspersja i trwałość rozproszonych oraz odizolowanych populacji jest uzależniona od jakości lasu w pośrednim lub bezpośrednim ich sąsiedztwie.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Zgodnie z tabelą VX elaboratu, powierzchnia rębni zupełnych stanowi 7,6% powierzchni manipulacyjnej zaplanowanych w użytkowaniu rębnym na przyszłe 10-lecie a nie jak wskazano w uwadze 50% powierzchni. Dotyczy to siedlisk ubogich gdzie gatunkiem panującym jest sosna a sposób odnowienia rębniami zupełnymi jest właściwy.

Szczegółowo relacje poszczególnych cięć rębnych opisano w dziale III elaboratu w rozdziale 3.1.4.

Intensywność cięć wynika w dużej mierze z kontynuacji rozpoczętego procesu przebudowy, dostosowanie gatunków do siedliska w tym zwiększania gatunków liściastych co najmniej od dwóch dziesięcioleci. Rozkładanie w tak długim okresie (20-30 lat) zapewniając mniej intensywne cięcia w poszczególnych okresach gospodarczych musi wpływać na kumulację wszystkich rodzajów cięć na znacznie większej powierzchni manipulacyjnej. Taki sposób wykonywania przebudowy drzewostanów sosnowych w nadleśnictwie przyjęty w latach 90-tych umożliwił wprowadzenie mniej intensywnych cięć w dłuższym okresie czasu. W ocenie Wykonawcy projektu PUL oraz Lasów Państwowych jest właściwe.

Uwagi mają charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych wskazań gospodarczych oraz wydzielen leśnych.

Ad. 3. „Ilość powierzchniowych form ochrony przyrody, takich jak rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu i użytki ekologiczne, w minionym dziesięcioleciu nie uległa zmianie. Niedużym zmianom uległa natomiast powierzchnia większości z tych obiektów na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski, co wynika przede wszystkim ze zmian w stanie posiadania. W minionym dziesięcioleciu ustanowiono 5 nowych pomników przyrody, a żaden z już istniejących nie został zlikwidowany, w związku z czym ich sumaryczna liczba wzrosła dwukrotnie (z 5 do 10)”.

Ilość drzew o rozmiarach pomnikowych na omamianym terenie to przynajmniej setki. Pozostawienie 10 drzew pomnikowych na obszarze całego Nadleśnictwa jest całkowicie nieadekwatne do rzeczywistej zasobności tutejszych lasów w drzewa pomnikowe, biocenotyczne, tzw. „drzewa - świadków”. Zwiększenie cięć i dążenie do obniżenia średniego wieku lasów bezpośrednio zagraża najstarszym i najcenniejszym drzewom, które, ze względu na tworzący się z ich udziałem wymierający biotop, są oazami bioróżnorodności i wymagają dobrego rozwoju drzewostanów starszych klas wieku. Tylko wtedy drzewa takie mają szansę być zasiedlane przez gatunki rzadko występujące i zagrożone, co może dać szansę populacjom znajdującym się na terenie rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie”.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane do naturalnego rozpadu. Takie działania są podejmowane na etapie realizacji PUL. Ponadto zgodnie z wymogami Instrukcji Ochrony Lasu drzewa o szczególnych cechach biocenotycznych są pozostawiane.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji.

Ad. 4. *„Na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się 6 rezerwatów przyrody. Tą formą ochrony przyrody objęto najcenniejsze obiekty przyrodnicze występujące na gruntach Nadleśnictwa. Ich łączna powierzchnia wynosi 261,50 ha, co stanowi 1,5% wszystkich gruntów Nadleśnictwa”.*

Ochrona lasów w formie ochrony rezerwatowej na 1,5% powierzchni Nadleśnictwa w najmniejszym stopniu nie odpowiada rzeczywistym wartościom tutejszych lasów, stoi w sprzeczności z wiedzą naukową, potrzebami ochrony przyrody, krajobrazu, zdrowia i życia ludzi, mózgu, gleby i klimatu. Całkowicie też nie odpowiada na potrzeby związane z europejską Strategią na rzecz bioróżnorodności. W obecnym systemie prawnym tylko rezerваты przyrody i parki narodowe dają szansę na realną ochronę bioróżnorodności leśnej. Nawet ze statystycznego punktu widzenia jest niewiarygodnym, by jedynie 1,5% lasów Nadleśnictwa zasługiwało na ochronę rezerwatową. Taki stan rzeczy jest sprzeczny z obowiązującym prawem.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W projekcie PUL zostały uwzględnione wszystkie istniejące formy ochrony przyrody ustanowione na gruntach nadleśnictwa wg. stanu na 01.01.2024 r.

Uwaga ma charakter ogólny w związku z powyższym w podsumowaniu nie odniesiono się do konkretnych lokalizacji ewentualnych proponowanych w przyszłości form ochrony przyrody.

Ad. 5. *„Na podstawie dokonanych pomiarów zasobność grubizny martwego drewna w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski określono na 5,07 m³/ha. Zasoby drewna martwego stanowią 1,74% zapasu miąższości żywych drzew na pniu. W stosunku do stanu z początku minionego okresu gospodarczego (2,93 m³/ha) nastąpił znaczący wzrost przeciętnej zasobności martwego drewna ”.*

Jeśli za główne funkcje lasu, zgodnie z ustawą o lasach, przyjąć funkcje ochronne wobec wód, gleb, klimatu i bioróżnorodności, to trzeba uznać, że obecne zasoby martwego drewna nie są tu najmniejszym nawet stopniu wystarczające. Nawet drzewostany gospodarcze, zgodnie z ustawą o lasach, funkcję gospodarczą pełnią na samym końcu. W pierwszej kolejności lasy mają wypełniać swoje funkcje ochronne, a dopiero na końcu funkcję gospodarczą. W obecnych uwarunkowaniach klimatycznych i wobec szybko postępującej utracie bioróżnorodności, martwe, szczególnie wielkogabarytowe drewno w lesie pełni kluczowe funkcje retencjonując wodę, kumulując CO² i stanowiąc oazy bioróżnorodności, będąc przy tym naturalną barierą przeciwpożarową. Średnia zasobność w martwe drewno w Polsce wynosi ok 6 m sześciennych/ha. W lasach naturalnych jest to 500 m sześciennych/ha. Dla większości gatunków rozwijających się w martwym, wielkogabarytowym drewnie, aby ich populacje mogły trwać i rozwijać się, jego zasobność musi wynosić minimum 10 - 40 m sześciennych/ha.

Według Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, martwe drewno powinno stanowić powyżej 20m³/ha i 5 grubych kłód/ha (na co najmniej 25% powierzchni Nadleśnictwa). Niezwykle ważne jest też, aby sędziwe drzewa miały szansę dożyć wieku, w którym spontanicznie rozpadną się oraz, aby drzewa uszkodzone, gdy upadną, nie były usuwane z lasu jako surowiec. Tylko w ten sposób możliwe jest odtworzenie dawnego stanu tutejszych lasów z ich wszystkimi funkcjami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

W wyniku pomiarów zasobności grubizny drewna martwego w ramach statystycznej metody reprezentacyjnej w dwóch cyklach tj. wg. stanu na 01.01.2024 i 01.01.2014 wskazuje, że nastąpił wzrost zasobów drewna martwego o 73%.

Jednocześnie należy podkreślić, że metodyka określania zapasu miąższości drewna martwego nie obejmuje powierzchni kęp ekologicznych w I i II klasie wieku (do 40lat), które również stanowią rezerwuar drewna martwego.

Pomimo tendencji wzrostowej ilości drewna martwego w nadleśnictwie jego miąższość na poziomie niespełna 2% miąższości drzew żywych jest niewystarczająca. W związku z powyższym w projekcie PUL wskazano konieczność zwiększania ilości drewna martwego.

Należy jednak pamiętać, że tempo depozycji uzależnione jest głównie od stanu zdrowotnego drzewostanu i tempa zamierania drzew.

Ad. 6. *Rodzaje rębni II i III, w tym rębni gniazdowej zupełnej (będącej w istocie funkcjonalnie zrębem zupełnym a nie rębnią złożoną), zrealizowane na mocy poprzedniego Planu Urządzania Lasu i zaplanowane w nowym PUL na obszarze pomiędzy granicami rezerwatu a Doliną Kamiennej na wschodzie i południu od rezerwatu, prowadzą do defragmentacji tutejszych lasów, zniszczenia siedlisk rzadkich gatunków, rozerwania drożności korytarzy migracji. Tym samym, tak zaplanowane prace są niezgodne z ustawą o lasach i ustawą o ochronie przyrody oraz stanowią zagrożenie dla zachowania w dobrym stanie przedmiotów ochrony - tak rezerwatu, jak i obszaru Natura 2000.*

Ponadto ustawa o lasach nie definiuje sposobów ochrony przyrody w ramach gospodarki leśnej inaczej niż ustawa o ochronie przyrody, co oznacza, że ustawa o lasach jest zależna od ustawy o ochronie przyrody. Oznacza to, że zapisy ustawy o ochronie przyrody stosuje się do wszystkich obszarów prawnie chronionych oraz chronionych gatunków, bez względu na to, na jakim

gruncie występują. Tym samym jest wykluczone prowadzenie prac leśnych w sezonie wegetacyjnym i lęgowym/rozrodczym. Tak samo, jak wykluczone jest niszczenie stanowisk gatunków chronionych. A to niestety jest nagminne na omawianym terenie. Na omawianym terenie stwierdzono też gatunki wymienione w Dyrektywnie Siedliskowej i Ptasiej, a to oznacza, że PUL powinien być poddany ocenie co do zgodności z tymi Dyrektywami.

Sposób rozpatrzenia uwag.

Sposób prowadzenia rębni, w tym II i III został dostosowany do wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew budujących przyszły drzewostan. Rębnie te zostały poddane szczegółowej analizie w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu PUL gdzie analizowano wpływ zabiegów gospodarczych w tym odnowienia na przedmioty ochrony w obszarach natura 2000, rezerwatach i innych.

Ponadto w projekcie PUL co do zasady nie wskazuje się terminu realizacji, jednak w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku stwierdzonych stanowisk gatunków uwzględniono ograniczenia wynikające z zastosowania okresów ochronnych a także zachowania stanowisk gatunków.

Wnioski:

Kierując się potrzebami ochrony przyrody rezerwatu, który znajduje się w znacznej części w administracji Muzeum, wnioskujemy o rezygnację z tak intensywnie zaplanowanych cięć na omawianym terenie. Wnosimy o uznawanie lasów pomiędzy rezerwatem „Krzemionki Opatowskie” a doliną Kamiennej na wschodzie i południu oraz na zachodzie po Sudół i Jelenią Górę za lasy ochronne, zgodnie z ich definicją i przeznaczeniem. Stanowią one zarówno lasy ważne społecznie dla lokalnej społeczności, jak i lasy ochronne dla ujęć wody, zabytków kultury, gleb, klimatu, powietrza, bioróżnorodności, jak i samego rezerwatu. Gospodarka leśna na tym terenie niewątpliwie jest możliwa w jakiejś formie, ale z pewnością nie w takiej jak dotąd realizowano i jak zaplanowano.

Sposób rozpatrzenia wniosków.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

W lasach ochronnych na wskazanym terenie cięcia zostały zaplanowane zgodnie z potrzebami hodowlanymi młodego pokolenia, które determinuje ich rozmiar.

Postulaty:

Ad.1 *Ustanowienie lasów ochronnych cennych fragmentów rodzimej przyrody dla wydzieleni leśnych ze zinwentaryzowanymi stanowiskami oraz dla wydzieleni leśnych, które są ważne dla tych gatunków (mogą stanowić miejsce dyspersji izolowanych populacji, powiększenia tych populacji, ich trwałości i przeżywalności w warunkach lasów gospodarczych). Opracowanie szczegółowych zasad gospodarowania dla tych lasów w oparciu o potrzeby zinwentaryzowanych gatunków, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia*

25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Sposób rozpatrzenia postulatów.

Zgodnie z ustaleniami z Komisji Założeń Planu do projektu PUL lasy ochronne zostały przyjęte zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DLP-I-612-17/39587/14/ŁP z dnia 30.09.2014 r.

Ad.2 *Wpisanie wszystkich drzew o rozmiarach pomnikowych, wszystkich drzew biocenotycznych na listę „Drzew cennych” w Programie Ochrony Przyrody.*

Sposób rozpatrzenia postulatów.

W ramach prac taksacyjnych zainwentaryzowano dodatkowo tzw. drzewa cenne w ilości 93 szt., które zostały opisane w rozdziale 4.3 Programu Ochrony Przyrody oraz zakodowane w opisach taksacyjnych. Zgodnie z wytycznymi projektu PUL drzewa te mają być zachowane.

Ad.3 *Nieeliminowanie w ramach trzebieży wczesnych i późnych drzew o nietypowym pokroju, z wadami drewna, porażonych przez patogeny (drzewa w całym nadleśnictwie/drzewa w wyznaczonych lasach).*

Sposób rozpatrzenia postulatów.

W projekcie PUL nie wyznacza się drzew do trzebieży wczesnych i późnych oraz nie określa się czy trzebież będzie miała charakter selekcyjny czy sanitarny. Takie decyzje podejmowane są adekwatnie do potrzeb, zgodnie z zasadami hodowli lasu i instrukcji ochrony lasu w trakcie realizacji PUL.

Ad.4 *Nieprowadzenie gospodarki leśnej z użyciem ciężkiego sprzętu na stanowiskach archeologicznych.*

Sposób rozpatrzenia postulatów.

Wszelkie zabiegi i działania gospodarcze na stanowiskach archeologicznych są prowadzone w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, odpowiedni zapis w tym zakresie znajduje się w POP w rozdziale Walory Kulturowe.

Ad.5 *Włączenie w granice rezerwatu przyrody „Krzemionki Opatowskie” fragmentu obszaru Natura 2000 Krzemionki w części sąsiadującej z rezerwatem od południa.*

Sposób rozpatrzenia postulatów

Wg. stanu na 01.01.2024 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach planuje powiększenie jedynie rezerwatu Ulów co zostało uwzględnione w projekcie PUL.

Ad.6 *Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”***Sposób rozpatrzenia postulat**

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Kielcach przekazaną na potrzeby projektu PUL wg. stanu na 01.01.2024 r. nie planuje Objęcie ochroną rezerwatową stanowiska „Skalecznica”.

Ad.7 *Utworzenie strefy buforowej dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie” na obszarze pomiędzy jego południową granicą a doliną rzeki Kamiennej, gdzie funkcja gospodarcza lasów będzie ograniczona do minimum.*

Sposób rozpatrzenia postulat.

Dane przekazane przez RDOŚ w Kielcach nie zawierały informacji dotyczącej tworzenia strefy buforowej – otuliny dla rezerwatu „Krzemionki Opatowskie”.

Ponadto:

Ad.1 *Pilne przedstawienie dla "Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i społecznie", przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska propozycji ochrony cennych lasów w Nadleśnictwie Ostrowiec Świętokrzyski w formie rezerwatów lub wyłączeń z gospodarki leśnej na czas wypracowania rozwiązań przez Zespół.*

Sposób rozpatrzenia

Uwaga ma charakter ogólny i nie jest możliwa do ujęcia w projekcie PUL.

Ad.2 *Uzyskanie od Polskiego Towarzystwa Botanicznego opinii na temat wymogów siedliskowych dla zinwentaryzowanych grzybów i roślin oraz wymogów, jakie miałyby spełniać powierzchnie ważne dla tych gatunków.*

Sposób rozpatrzenia

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych do projektu PUL nie wpłynęła opinia Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Jednocześnie zwracamy uwagę, że organem uprawnionym do wyrażenia opinii w zakresie wpływu projektu PUL na stanowiska gatunków zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094) jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Taką opinię uzyskano.

II. Sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko na podstawie zakresu i stopnia szczegółowości uzgodnionego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach - uzgodnienie WPN-I.411.1.2021.EB z dnia 14.09.2021 r.,

III. **Uzyskano pozytywną opinię** w sprawie projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko tego planu od właściwego organu tj.: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach (pismo WPN-I.410.14.2024.MM z dnia 23.04.2024 r.).

IV. Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Radomiu dnia 17 października 2019 r. pismem znak: ZS.6003.11.2019 wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach o uzgodnienie zakresu zadań ochronnych w Planie Urządzenia dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski dla obszaru natura 2000 Wzgórza Kunowskie PLH260039 i Dolina Kamiennej PLH260019 (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem znak: WPN.III.6323.19.11.2019.MK z dnia 14 listopada 2019 r. uzgodnił zakres zadań ochronnych.

V. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem znak: WPN-I.6323.4.1.2024.MM z dnia 02.04.2024 r. wydał postanowienie uzgadniające projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2024-2033 w zakresie zadań ochronnych dla części obszaru Natura 2000 Wzgórza Kunowskie PLH260039 i Dolina Kamiennej PLH260019 pokrywających się z gruntami będącym w zarządzie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski.

VI. Ze względu na charakter gospodarki leśnej oraz położenie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

VII. W celu monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu proponuje się:

- kontrole okresowe prowadzone przez Inspekcję Lasów Państwowych w cyklu 10-letnim (terminy i zakres kontroli ustala Dyrektor Generalny LP);
- powiązanie kontroli wewnętrznej LP z monitoringiem państwowym (w celu spełnienia wymogów w zakresie nadzoru i raportowania, wynikających z potrzeb ochrony obszarów Natura 2000);
- ocena potencjalnego wpływu zabiegów gospodarczych na bioróżnorodność środowiska prowadzona obligatoryjnie w leśnictwach w czasie prowadzenia czynności gospodarczych na danej powierzchni (Zarządzenie nr 12 Dyrektora RDLP w Radomiu z dnia 22.05.2017 r.);

Ponadto:

- kontrole bieżące i problemowe wykonywane przez wydziały merytoryczne RDLP;
- kontrole bieżące w leśnictwach dokonywane przez kierownictwo Nadleśnictwa;

- monitoring długookresowy, wykazany w ramach analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, sporządzanej na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania PUL;
- coroczna analiza użytkowania głównego grubizny w Nadleśnictwie.

Przyjęty wariant postępowania gospodarczego w Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski na okres 2024-2033, wskazuje, na brak znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, zwłaszcza dla zapewnienia właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych.

Adam Wasiak
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Radomiu
/ podpisano elektronicznie /